

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACŢIA,
TIPOGRAFIA ŞI ADMINISTRATIA:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 coroane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir pe 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

O zi istorică.

Niciodată n-am văzut o adunare românească ca cea dela Alba-Iulia. Nici când n-am simţit arzând în sufletul meu cu atâta putere flacăra entuziasmului ca la 29 Mai în cetatea Bălgradului. Zecile de mii de ţărani cu sufletul aprins de un gând izbăvitor, îmi revocau în minte memorabila zi dela 3/15 Mai 1848. În frunte cu preoţii şi dascălii lui şi cu tot ce are mai distins neamul nostru, coborât din toate meleagurile ţării ungureşti — poporul românesc venit în istorica cetate, părea o pădure vie de mândrii ştefari, cari sub focul revoltei se mişcau, ca sub bătaia unui viitor înversunat; iar din vuetul acesta se desprindea ca un ehou etern cuvântul dreptăţii.

Români veniţi din Sătmar, Maramurăş, Bihor şi Săcuime, cari abia mai vorbesc limba maicii lor îşi uniau într-o clasică armonie glasul lor îndurerat cu glasul apostolic al conducătorilor şi hotărâţi erau cu toţii, ca cu orice preţ să apere limba, legea şi naţionalitatea.

Va rămânea memorabilă ziua dela 29 Mai 1912 în istoria neamului nostru, căci în această zi s-a repetat încă odată crezul vieţii noastre şi li s'a adus tuturor la cunoştinţă, că în această ţară există un neam românesc conştient de fiinţa şi de chemarea sa. Fără îndemnuri, fără momeli, fără ademeniri silite, ţăranul român mână numai de glasul propriu al conştiinţei sale, a sărit ca muşcat de şarpe şi a pornit să dea cu bărbăţie faţă cu primejdia mare, care-i ameninţă vi aţa. El paznicul de veacuri al legii româneşti, el cel mai bun păstrător al credinţelor noastre, el ostaşul cel dintâi în luptă şi cel mai de pe urmă rămas pe câmpul de bătaie — ni-a dat cea mai temeinică chează şi îndreptăţirii luptelor noastre şi nădejde a turnat în sufletul scepticilor, că îndărătnica noastră luptă va trebui să ne ducă la liman.

Cine-a văzut marea de ţărani, care clocotea ca biciuită de fur-

tună, cine-a urmărit de aproape gesturile lor semnificative şi cine a înţeles rostul cuvintelor spuse cu intonaţie clară — fără de voie a trebuit să se gândească, că în faţa lui are o armată formidabilă, care e condusă de cea mai perfectă disciplină şi care e încălzită de acelaş gând şi de aceeaş voinţă.

Dacă cândva, sau chiar şi azi există o deosebire între unii din intelectualii români în ce priveşte confesiunea, ţăranii dela Alba-Iulia au dovedit, că ei n-au nimic cu această deosebire şi că ei toţi sunt fii unei singure legi, a legii româneşti, pentru care şi-au dat cu prisosinţă tributul de sânge în decursul veacurilor. Gestul lor era viforos, graiul lor e furtunatic în deosebi atunci, când oratorii li-e vorbiau de primejdia, la care e expusă această lege — căci ea este însuş sufletul ţăranului român, plămădit din naţionalitatea şi străbuna credinţă românească. De aceea vorbirea protopopului dela Cluj — Dr. Daian — care discuta nişte teorii nu prea înfrăţite cu sufletul românesc, a fost primită cu răceală. Poporul adunat la Alba-Iulia venise să protesteze împotriva atacului, ce se da împotriva limbii şi a naţionalităţii lui şi să ceară respectarea acestora, iar nu să fie îmbibat cu teorii. La Bălgrad noi toţi am văzut unirea în cugete şi simţiri a neamului românesc întreg — cum foarte bine a accentuat în inflăcărată-i cuvântare Dr. Domide — fără deosebire de confesiune, căci primejdia nu e numai a fraţilor greco-catolici, ci e a neamului românesc întreg dintre Nistru şi Tisa.

Idealul nostru naţional se ridică cu mult mai presus de conceptele unei confesiuni: el înseamnă completa noastră emancipare politică şi culturală fără consideraţie la confesiune.

Iar dacă cineva vine să lovească în acest ideal, atunci nu numai „uniţii” sau „neuniţii” sunt datori să apere fiinţa acestui ideal, ci toţi Românii, căci cugetarea românească este una şi sufletul românesc este un întreg, pe care

nu-l poate împărţi în două părţi nici o putere.

În manifestaţia dela Alba-Iulia noi toţi am văzut apărarea acestui ideal unitar şi de aceea însufleţirea noastră e fără păreche şi ziua dela 29 Mai 1912 însemnează o memorabilă zi istorică în mijlocul calvarului, pe care-l urcăm de veacuri.

Această apărare şi această bineînţeleasă credinţă va smulge din mâinile opresorilor mântuirea noastră. Căci li-s'a dovedit, că în faţa lor stă un neam întreg şi că ţinta nu şi-o vor ajunge decât trecând peste cadavrele acestuia.

Cele 40.000 de Români adunaţi pe Câmpul Libertăţii dela Blaj li-au lăsat urmaşilor o sfântă moştenire, iar cei 20.000 de ţărani adunaţi în cetatea Bălgradului au preluat cu pietate această moştenire, făcând jurământ sub paza măreţelor umbre, cari luminează cu strălucirea lor această cetate, c'o vor păstra cu cerbicie şi evlavie. Această moştenire constă numai din două poziţii: limbă şi naţionalitate şi amândouă însemnează viaţa neamului românesc. Răpirea uneia sau a alteia an un singur rezultat: jertuirea acestei vieţi.

Iată momentele, cari ne îndeamnă pe noi, ca cu sfântă evlavie să ne închinăm zilei dela 29 Mai 1912. În faţa noastră avem un neam, pe a cărui frunte stă scris cu litere de-o misterioasă maiestate: *vieaţă şi moarte!* Căci doar neamul românesc a luptat în lungul veacurilor trecute „mai mult pentru limba şi naţionalitatea decât pentru viaţa sa”.

Vom scrie deci cu litere de aur în sufletul nostru ziua dela 29 Mai, căci în această zi şi Sătmarul şi Bihorul şi Maramurăşul ni-au spus, că neamul românesc în veci nu va pieri.

Alegerile pentru consiliul comunal al Braşovului s'au fixat pe ziua de 20 Iunie n. Actul electoral în cercul III (Scheiu) va fi condus de dl. adv. Ioan Lengeru în calitate de president şi George Navrea în calitate de vicepresident.

Intenţionate şi tălmăcirile false şi prezentând evenimentele în lumina istorică adevărată. A colectat şi a publicat an de an documente, parte din colecţia lui Kemény şi din altele, parte originale. Documentele şi studiile de felul acesta ale lui Bariţ le găsim publicate cu deosebire în „Foaia ptu m. I. şi lit.”, în revista „Asociaţiunii”, „Transilvania”, în Analele Academiei rom. şi unele şi în „Observatorul”. Aceste studii şi chrisoave, dacă ar fi adunate, ar da câteva volume de material istoric preţios.

O lucrare de valoare a lui Bariţ este: *Memorialul*, compus şi publicat de George Bariţ, din însărcinarea conferenţei generale a reprezentanţilor alegătorilor români, adunaţi în zilele din 12—14 Mai 1881 în Sibiu. Lucrarea cuprinde un bogat material istoric-politic. Ea este şi azi de actualitate, căci aici găsim programul de azi al partidului nostru naţional, fixat la 1881, împreună cu actele conferenţei. Bariţ face o privire critică asupra situaţiei politice a poporului român, apoi analizează punctele programului în capitole separate, justificându-le cu un mare aparat de date istorice.

Dar opera de căpetenie a lui Bariţ, cu care şi-a încoronat la bătrâneţe rod-

ni în şedinţa de ieri a camerei s'a continuat fără incidente deosebite desbaterii reformelor militare. Opoziţia a fost slab reprezentată. Au lipsit Iusth, Kossuth şi Andrassy. Prin culoare se susţine svonul despre repăşirea lui Iusth dela presidenţia partidului său.

Ministrul de finanţe Teleszky, în urma eşecului suferit la alegerea din Zenta, li s'a oferit mandatul de deputat din Beocheercul-mare, devenit vacant în urma abdicării dep. Rohonyi Gyula.

O adresă la Duma rusească. Din incidentul centenarului răpirii Basarabiei, la iniţiativa d-lui avocat Take Pollerat, vre-o 150 de cetăţeni români au trimis următoarea telegramă:

Preşedintelui Dumii Ruseşti.

Cu prilejul centenarului pierderii Basarabiei, România, care acum un veac, a îndurat această pierdere, fără ştirea şi voia sa, ridică din nou eterna şi istorica sa protestare contra nedreptăţii politice, care desparte pe fi aceluiaşi popor, aceleiaşi naţiuni în interesul politic al celui mai puternic.

Poporul rus şi poporul român legaţi prin aceeaşi religie, nu vor putea consacra nici odată această politică, ce-l face să-şi piardă încrederea, simpatia şi solidaritatea mutuală, pentru acelaş ideal: Dreptatea, Umanitatea şi Credinţa între popoare.

În Europa orientală, ruşii şi românii au acelaş mare rol: răspândirea civilizaţiei şi păstrarea libertăţii popoarelor pentru a se bucura cu toţii de aceste binefaceri. Încercările în simţăminte de dreptate şi de onoare a celei a treia Dume ruseşti, sperăm că Rusia Nouă, nu va face o sărbătoare din doliul unei naţiuni vecină şi amică.

În contra oricărui sovinişm, amintirile din 1877, nu pot fi uitate.

Este o datorie de onoare a Dumei a treia de a pronunţa cuvântul de dreptate, de prietenie şi de fraternitate între popoarele noastre.

În acest mare moment istoric, nu uitaţi că o naţiune întregă de 14 milioane suflete, aşteaptă cuvântul vostru ultim pentru a şti dacă viitorul ne păstrează prietenia şi încrederea voastră.

Urmează vre-o 150 iscălituri, cum am amintit. Adresa aceasta s'a trimis şi la câteva ziare ruseşti şi franceze şi la mai mulţi fruntaşi ruşi.

Meetingul dela Alba-Iulia.

Vorbirile rostite după notiţele stenografice ale d-lui Stahl.

Discursul canonicului Dr. O. Domide

Onorat Congres, Fraţi români!

La glasul frunţaşilor între frunţaşii neamului, la glasul lor care a vestit primejdia ridicată împotriva bisericii şi a neamului, ne-am adunat din cele patru colţuri ale ţării, ca să apărăm comorile noastre: legea şi limba. (Trăiască!)

Legea şi limba la strămoşi erau vorbe sfinte. (Şi la noi sunt.) Vorbe sfinte trebuie să fie şi nouă fiilor, nepoţilor. (Aşa-i! Trăiască!) Ne-am adunat aici şi nu ne puteam aduna mai potrivit în alt loc. Ne-am adunat în oraşul Bălgradului, care pentru noi Românii, din multe părţi spune o istorie întreagă: şi a bisericii dar şi o istorie plină de înduioşare şi de jale a neamului nostru. (Trăiască!) Ne-am adunat dându-ne seamă de primejdia, care ne ameninţă, ne-am adunat cu inimile pline de durere şi de îngrijorare. (Aşa-i!) Ne-am adunat ca fraţi cu fraţi împreună în unire, legaţi prin dragoste şi lego: şi cei ce n-au întocmai aceasta lege prin dragostea de neam şi de sânge, ca să ne apărăm împreună cu sfatul, căci: unde-i unul nu-i putere, la nevoi şi la durere (Aşa-i!) unde-s doi puterea creşte şi duşmanul nu sporeşte (Plară duşmanul!)

Ne-am adunat cu inima plină de durere şi îngrijorare dar nu desădăjului, dar nu abătuţi (Nu! Nu suntem muieri!)

Astăzi, deşi nevrednic, stând la altarul D-lui ca preot m-a izbit o cântare dulce: »Feriţi-vă de cei ce plâng, că acela se vor mângâia»

Cade-să însă să isprăvim acest lucru în chipul acela de sărbătoare cu demnitatea aceea, pe care însemnătatea momentului o poartă dela noi; între altele şi simţăminte alea, cari ne caracterizează neamul nostru, pe noi românii. Simţământul de supunere, de ascultare, de loialitate, de credinţă faţă de acei, cărora supunere, loialitate, credinţă le e datoră. (Aşa-i!) Să împlinim acest lucru, îndreptând glasul şi inimile noastre, către acei factori, cari pot să deie mângâiere, pot să deie leac, durerilor şi suferinţelor noastre. (Ajute D-zeu!)

În locul cel dintâi, înălţat-am în lăcaşul lui D-zeu azi dimineaţă, ridicat-am rugăciune, către cel prealnit, căci dela el ne vine toată dania cea bună, dela el e darul desăvârşit şi dela

Gheorghe Bariţ.

— Notiţe şi aprecieri din viaţa lui. —

Conferenţă ținută la serbarea centenarului naşterii lui G. Bariţ, la 14/27 Mai n. c. în Braşov, de Silvestru Moldovan.

— Fine. —

Schiţa, ce am făcut-o despre viaţa lui Bariţ, ar fi incompletă şi unilaterală, dacă am trece cu vederea lucrarea sa literară, în deosebi în domeniul istoriei. În afară de luptele zilnice ale politicii militante, a fost un istoric de renume al timpului său şi a creiat opuri de mare valoare. Lucrările sale pe acest teren le-a început încă de tânăr, de-odată cu luptele sale politice, şi le-a continuat fără întrerupere până la adânci bătrâneţe. Dânsul a observat, încă fiind la studii în Cluj, că istoricii străini, unguri şi saşi prezentau fals cele mai multe momente istorice din trecutul poporului românesc, chiar şi chrisoavele le interpretau tendenţios şi trăgeau din ele consecvenţe favorabile numai naţiunii lor. Bariţ s'a angajat la polemică, cu unii din aceşti istorici, scoţându-le la iveală greşelile

în Blaj o societate de diletanţi pentru teatru şi una alta asemenea în Braşov, care a existat până la 1856. Aceste îşi aveau însemnătatea lor pentru cultivarea limbii noastre şi deşteptarea şi înălţarea iubirii faţă de ea în acele zile oropsite.

Bariţ a contribuit cu fapta şi cu îndemnul lui înţelept la creşterea şcolilor medii româneşti din Braşov, dezvoltând în aceasta chestie o muncă de toată lauda. La învătarea lui Şaguna, Bariţ a compus la 1860 şi el un proiect de statute pentru înfiinţarea unei societăţi literare româneşti, care, cum să ştie, este «Asociaţiunea» noastră de azi, înfiinţată la 1861. Bariţ a dezvoltat o mare activitate şi în conducerea fabricii de hârtie din Zărneşti, înfiinţată de câţiva capitalişti români din Braşov. Tot Bariţ a luat iniţiativa pentru aranjarea unei expoziţii româneşti în Braşov, la 1862 cu ocaziunea ţinerii adunării generale a doua a «Asociaţiunii» în Braşov. Iată-l pe Bariţ ca iniţiator şi organizator şi pe acest teren cu totul nou pentru noi, căci expoziţia de industrie casnică românească de la 1862 a fost cea dintâi expoziţie la Români din Ardeal. A mai dezvoltat Bariţ o mare activitate, ca secretar şi president al «Asociaţiunii» pentru consolidarea şi

progresul acestei instituţii şi a şcolii ei de fete.

În urma muncii sale rodnice, în urma zăului său pentru înaintarea neamului şi a creaţiunilor şi multelor sale lucrări, Bariţ şi-a câştigat încă de timpuriu simpatia, stima şi iubirea poporului românesc. În cursul vremii el a fost distins cu diferite onoruri din partea mai multor societăţi, iar poporul român i-a hărăzit cele mai înalte distincţii, ce poate să dea acest popor — afară de demnităţile arhieresti — aleşilor şi valoroşilor săi bărbaţi. Bariţ, cum s'a ştie, a fost ales president al «Asociaţiunii» şi president al Academiei române, iar iubirea sa de 80 de ani dela naştere, serbat acum 20 de ani, în 12/25 Mai 1892 în Sibiu, s'a dezvoltat în o importantă şi caldă manifestaţie naţională a întregii noastre naţiuni, de preţutindinea, scoţând pregnant la iveală unitatea etnică şi culturală a neamului românesc, unitate pentru care Bariţ a prestat un fervent apostolat în toată viaţa sa.

Lui Bariţ li s'a scris viaţa pământească în 2 Mai n. 1893. În chipa morţii lui a dispărut de pe orizontul românismului, încercat mai întotdeauna cu nouri grei, ameninţători, a dispărut o stea radioasă, un soare strălucitor,

el am cerut să ocrotească bisericile lui și poporul lui. (Așa-i!)

Simțăminte de alipire, de dragoste îndreptate și către oamenii aceia de pe pământ, cari sunt chemați să înlesnească sarcina noastră, să asculte suspinurile noastre și să ne ștergă lacrimile. (Aplauze).

Vorba sfintei Scripturi este: Bateți și să va deschide! Cătați și veți afla. Cereți și vi se va da vouă. (Așa-i). Drept aceea venerabil prezidiu, onorat congres, iubii frați, propun să dăm expresiune simțămintelor noastre de alipire față de sfântul scaun al Romei, să arătăm dragostea noastră, alipirea noastră neclintită față de Roma aceea, ai cărei fii ne mândrim a fi de două ori și după credință o parte și, toți, uniți și neuniți după sânge (Puternice strigăte: Să trăiască!)

Să lăsam să ajungă expresiunea omagiilor noastre de credință și loialitate la înaltul tron al Maiestății Sale Impăratul și Regele. (Puternice strigăte; Să trăiască!)

Meagă supunerea noastră, dragostea noastră, alipirea noastră, față de înalt Preaș. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul nostru Dr. Victor Mihályi. (Trăiască!) Cătră Preasfințitul episcop Demetriu al Orăzii și Vasile al Gherlei (Trăiască!) Ca așa, uniți în suflet cu ei, uniți cu inimile lor să le fim, cum venerabilul nostru prezident a zis, întru ajutor. (Trăiască) întru împlinirea misiunii datorințelor grele. Vă rog să primiți această propunere (Primim) și să încredințăm Venerabilului prezidiu și biroului efectuarea lor. (Trăiască).

Cuvântarea părintelui Dr. Lucaci.

Fraților, mărit Congres

Un dor tanc în inimile noastre ne spune, că avem de a împlini o datorință mare și sfântă, înainte de a proceda la aducerea hotărârilor în cauza mare și sfântă, pentru care ne-am adunat în acest congres. Dorul acesta tanc în inimile noastre este, ca să călătorim de aici la un mormânt și când vă spun lucrul acesta n-ar fi destul să învit onoratul prezidiu, ca sub conducerea lui să mergem cu toții la mormântul, la care vă invităm: (Voci: mergem!) Dar dacă e vorba de mormânt și țim noi și aceea, că mormântul acela însemnă pentru noi istorie de veacuri și că el este izvor de nădejde pentru viitor. Prin urmare vrednic lucr este, ca înainte de ce ne-am duce la acel mormânt, să luăm ceva merinde sufletească, ca să putem pătrunde în înțineriile veacurilor trecute și să ne luăm simțăminte de țări și nădejde pentru biruință în viitorul ce ne așteaptă. Aceasta merinde sufletească ar fi răsădirea asupra trecutului nostru, ca din aceasta să tragem concluzii asupra prezentului, și să ne însuflețim, pentru zilele ce ne așteaptă.

O Doamne! unde este peana dibace, care să ne poată descrie, gura care să ne poată spune, sau penelul artistic, care să ne poată zugrăvi icona îngrozitoare a suferințelor noastre din veacurile trecute. (Aplauze).

Dela început de când ne-a așezat Traian în aceste plaiuri întinse și frumoase — precum spun Măriții noștri arhieriei în epistola lor pastorală, cătră clerul și poporul românesc, — de atunci se începe șirul, până acum nesfârșit al suferințelor noastre, întâi pe terenul religios și apoi pe cel politic.

Pe vremea veacurilor numite de invazie a popoarelor barbare — cum ne descrie sfântul părinte Jeronim — în aceste plaiuri ale Daciei Traiane și Aureliane, când au năvălit oardele barbare au prins pe episcopi, au înălțat pe preoți, au schinșit pe credincioșii, în biserică, înaintea altarului și lângă biserică lui Dumnezeu, făcând heca-

care răspândea în toate unghiurile românismului raze calde, binefăcătoare de cultură, de iubire și de nădejdi încurajatoare.

În 2 Maiu n. 1893 sufletul nobil al lui Bariț a trecut în lumea umbrelor, alături de ceilalți mari fii ai poporului nostru, cu cari a lucrat și a suferit împreună pe acest pământ pentru neamul românesc.

Și tu, umbră nobilă al lui Bariț, privește din sferle senine, la urmașii tăi, la poporul tău, și vei vedea, că munca și străduințele tale au dat roade binefăcătoare. Privește și vei vedea pe nepoții tăi luptând cu zăi și energie pentru înaintarea neamului și pentru asigurarea viitorului lui, urmând exemplul tău, urmând pildele din viața ta. Privește din sferle înalte și te vei convinge, că idealul tău, idealul ce l-ai ridicat în fața națiunii, este și idealul nostru... Și în aceste momente solemne te asigurăm, că noi și urmașii noștri vom fi, ceea ce ai voit să fim, și vom rămâne, cum ne-ai învățat tu să rămânem: Români, Români și întotdeauna numai Români.

tombe de victime, de jertfe omenești nevinovate, din pricina pofțelor necuivoase ale acelor barburi. Au urmat apoi în veacurile ce s-au perindat, prigoniri nesfârșite și în biserică și în afară de biserică, în contra vieții noastre politice, religioase și culturale. (Așa-i!) Și astăzi fraților, ce putem noi înregistra din partea contactului, pe care îl avem cu alte neamuri, dacă nu un șir nesfârșit de lupte și suferințe, așa încât cei mai buni fii ai neamului își pun întrebarea, cum de am putut noi trăi până în ziua de astăzi? Cum de am putut trăi mărit Congres?

S-a întâmplat printr-o minune mare, ce s-a întâmplat și aceasta minune mare este viața noastră bisericească și națională și ziua de astăzi încă o dată ne dovedește mai mult, că genul nemuritor al Romei a răsărit în sufletele noastre ne face țaria, că el ne-a adus la acest mărit Congres (Trăiască, trăiască!)

Fraților, mormântul, la care vom a pelegria ne va spune istoria toată a neamului românesc, care după învălmășeli, după lupte nesfârșite cu tradițiile noastre strămoșești ne-au adus într-o anumită direcție. E ca și cum ai zice unui cerb însetat și prigonit prin codrii întincoși și seculari, că în seeta sa arzătoare se dorește la izvor răcoritor. O Doamne! de-ar putea spune cerbul, ce fericire simtește, când se răcoare din apele izvorului acela curat. Așa ne putem explica numai bucuria, ce a avut-o neamul românesc, atunci când după viforul luptelor și prigonirile de veacuri întregi a putut, sub conducerea lui Atanasie, ca și cerbul cel prigonit, a putut să ajungă la apele curate și răcoritoare ale ființei sufletești, ce Roma singură ne-a putut da, precum Roma singură ne-a putut planta în aceste plaiuri. (Trăiască, așa-i!)

Impotriva începuturilor cât de modeste, cari s-au făcut, s-au ridicat iar cu toată furia dușmanii și din toate părțile au ridicat armele puterii, ale prigonirilor, violențelor și banilor ca să împiedece dezvoltarea treptată ce era în firea lucrurilor după începutul făcut de Atanasie. Dar propusul nu s-a putut împiedeca și după reintemeierea metropoliei din Alba-Iulia au urmat întinderea acestui arbore, dezvoltarea acestui geniu binefăcător cultural și religios al neamului românesc. Îndată după aceasta înființare, vedea, că se îndeplinesc și postulatele dorințelor noastre, vedem cum aceasta biserică, ca o mamă iubitoare, își întinde aripile sale, peste toți fiii săi, dela Maramurăș până în Sătmar și Bihor și prin înființarea diecezelor de Gherla, Oradea-mare și Lugoj, cuprinde o mare parte neamul românesc într-o cetate mare și sfântă, care este provincia noastră metropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș. Realitatea dorințelor noastre am ajuns să o dobândim, prin decretul de vecinica amintire a preaslăvitului întru amintire papa Piu al IX-lea, care a spus, că pentru Români, în folosul Românilor, pentru binele neamului românesc, pentru noi a făcut-o (Trăiască-i amintirea!) Pentru români înființează provincia metropolitană gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș cu limbă românească. (Voci: Pentru români, nu pentru renegați!).

Aceasta instituțiune, prin cuvântul pontificalului și mai târziu prin glasul glorios al monarhului Francisc Iosif I. (Trăiască) iacă, că s-a făcut pe vremuri ca o recunoștință pentru credința poporului român, ce a arătat-o cătră înalta casă domnitoare în zile de restriște. (Puternice aplauze).

Ce este dar instituțiunea aceasta bisericească, izvorată din acel mormânt sfânt, de care cu pietate avem să ne apropiem? Este cetatea sufletului românesc, este cetatea conștiinței noastre religioase, în care după prigoniri de veacuri ne-am scutit, ca să ne apărăm ce avem mai scump pe lume: credința cătră Dumnezeu, legătura de frate cu frate, prin graiul limbii românești și să fim acea sentinelă și acel geniu conducător, care după vorbele lui Tit Maiorescu și Nicolae Iorga (trăiască!) are să ne arete calea, pe care să mergem cu toții înainte. Dar chiar aceasta mărturie le scoate ochii dușmanilor noștri (Voce: de-ar orbi!) și de aceea cearcă să compromită instituțiunea, să necinstească mormântul, din care a izvorât nădejdea viitorului nostru. Trebuie compromisă direcțiunea mare și sfântă, în care vedem noi dezvoltarea genului românesc. Acum să ne punem noi întrebarea: lăsam noi, ca mâna aceasta fără de lege să smulgă o parte din frații noștri? (Nu lăsam nici-o dată!) Lăsam-vom noi, ca astfel să se facă o ușe deschisă, prin care apoi cu înșelăciune și silă să treacă și pe ceilalți frați ai noștri? (Nu lăsam!) În tot cazul vreau să compromită legăturile cele mari și sfinte, pe cari noi le avem cu Roma, și cu înalta Casă Domnitoare, arătând lumii, că și Roma și Casa Domnitoare ne-a lăsat aruncați pradă dușmanilor (Nu lăsam!) Să poate aceasta? (Nu să poate, nici-o dată). Dacă au trecut peste noi vremuri triste de aspre prigoniri acest mărit congres arată reînvierea virtuților, genului românismului ca să ne punem în șir de

apărare, împotriva năvalnicei porniri, care s-a îndreptat împotriva noastră.

Vă rog dar mărit Congres, ca în înțelesul modestei mele propuneri, ca cu aceste merinde sufletesti să mergem pentru însuflețirea și înălțarea neamului din care facem parte cu toții, să mergem cu pietate și evlavie la acel mormânt, ca acolo, gândind la trecut, înfățișându-se primejdia de astăzi, să punem sfântă făgăduință, ca până la cea din urmă răsuflare a noastră, până la cea din urmă picătură de sânge vom apăra așezămintele noastre, vom apăra integritatea provinciei metropolitane Alba-Iulia și Făgăraș, vom protesta în contra tuturor încercărilor de rușinare unei părți din trupul nostru. (Jurăm) Dacă e vorba de înființarea unei episcopii pe seama maghiarilor, apoi vă spun mărit Congres, că o așa de îndrăzneală, de neînțeleasă pofta dușmanilor noștri în aceasta privință, încât noi numai dispreț le-am putea răspunde: Vă trebuie episcopie maghiară? (Voci: Nu ne trebuie!) Poporul românesc ar răspunde cum au răspuns iubii mei credincioși, când a venit inspectorul școlar și a zis: Vă trebuie școală ungurească? Nu ne trebuie. Da noi vă vom da. Apoi faceți dar și prunci pentru ea (trăiască.) Tot așa și pentru episcopia maghiară, trebuie să faceți întâi și maghiari pentru ea, căci noi suntem maghiari greco cat. (Voci: Așa-i!) E o parte din popor, care în vitregimea veacurilor și-au uitat limba. Sunt Ruteni, cari cu limba și-au pierdut și sentimentul național. Nu ne ocupăm de ei. Dar sânt câțiva români din câteva comune române, două-trei, cari în urma restrîngerii timpului au uitat să vorbească românește dar cari sunt români și din ei au venit mulți aci (Puternice strigăte, Să trăiască!) Aceștia doresc să vorbească românește, să învețe din nou românește, în biserică să cânte românește, să laude pe D-zeu în limba lor strămoșească (Așa-i!).

Aceasta țarie a sufletelor noastre, îndreptată în cugetul nostru, pentru viitor o putem noi lua din mormântul veneratului arhieru, ale cărui osăniște zac aci. Odiioară mironosițele mulierii au mers la mormântul lui Hristos și răsplata evlaviei lor a fost, că au aflat pe Măntuitorul lumii înviat din mormânt. Și noi, ca mironosițele de odiioară, să mergem la acest mormânt cu credința, că dreptatea noastră, libertatea noastră religioasă și națională le-om afla acum și pentru viitor înviate. (Trăiască!) Călduroase și prelungite ovațiuni) ca să ne conducă pe calea mare și glorioasă a misiunii noastre ca element și popor de ordine și civilizațiune. Propun să mergem cu toții la mormântul mareții Atanasie

La situație. Consfățuirile urmate între șefii opoziției în jurul încheierii unui acord au fost încoronate de succes. În ședința de azi a camerei Kossuth va notifica prim-ministrului punctele acordului și îl va ruga să reia tratativele pentru restabilirea păcii parlamentare. În cercurile opoziției se crede că guvernul va primi ca bază a tratativelor de pace punctele acordului stabilit între partidele opoziției.

Externe. Ministrul de războiu italian a cerut un nou credit de 60 milioane pentru comande de puști, iar ministrul marinei un credit de 21 și jumătate milioane pentru vase de războiu.

După știri din Newyork fostul președinte Roosevelt a reformat aci cea mai frumoasă izbândă din toată campania electorală; la New Jersey Roosevelt a biruit în Le-care district: cei 28 delegați din convenția republicană au votat pentru Roosevelt, din 28 delegați ai adunării democratice, 24 au votat pentru Wilson.

Centenarul răpirii Basarabiei.

Alături, în 16 Maiu v. fiind comemorarea răpirii Basarabiei, în orașele României s'au aranjat serbări de doliu și diferite manifestații de protest și jale.

Intre aceste cea mai remarcabilă a fost

Festivalul Liget.

Despre festivalul artistic aranjat de Liga culturală a Ateneu, și despre conferința dlui Iorga, se scriu din București următoarele:

Rar s'a mai văzut o manifestație mai demnă, mai impunătoare, împotriva celor ce sărbătoresc răpirea unui colț din țara noastră, ca cea de aseară la

Ateneu. Acolo cei adunați și-au manifestat durerea, pe care o revarsă în suflete amintirea unei asemenea stăpâniri nedrepte, nu vârsând lacrimi de crocodi, nu bătându-se cu pumnii în cap, nu slăvind »sfânta revoluție«, ci îmbrăbătându-se reciproc, întărindu-și sufletele cu nădejde ca vom lua, nu cerși, ceea ce ni s'a răpit.

Erau în sala neînceptătoare tineri, bătrâni cu părul nins, cari s'a răspândit pe la căminurile lor cu sufletul oțelii, împodobit cu noi avânturi spre ideal.

Festivalul.

În primul rând a fost o bogată parte artistică.

D. Cotenescu, a cântat cu vocea d-sale plăcută, »Prutul«, versurile poetului I. U. Soricu.

D. Tancovici, tânărul artist dela Teatrul Național, care se afirmă ca un talent puternic a recitat »Oltul«, poezia de Octavian Goga. D-șoara Getta Kerenbach, iarăși o artistă talentată a teatrului nostru național a cetit poezia »Inchinare Hotinului« de G. Șăpunaru, un articol al d-lui N. Iorga, »Centenarul«, recitând si »Doina« de Eminescu. Măestrul Livescu a recitat »Sentinela Română« cum și puternica poezie ocazională »Moscovia« a poetului I. U. Soricu, publicată în revista »Flacăra«.

Excelentul cor al Azilului »Elena Doamna« secția normală, sub conducerea d-șoarei Margareta Rădulescu, a executat cu multă artă mai multe cântece. Când a intonat »Deșteaptă-te Române«, a cărui melodie sbura spre boltă ca un ecou de heruvini, sala întreagă l-a ascultat cu cea mai mare sfinteție în picioare. Au cântat apoi cu o duioșie, care pătrunde sufletul, »Răsuet din Ardeal« și »Hora Unirei«.

Mulțimea vrăjită de entuziasm a răspândit cu tunete de aplauze pe artiști, și mai cu seamă corul cărui a se cuvenea toată lauda.

Conferința d-lui N. Iorga.

După partea artistică a urmat conferința d-lui N. Iorga. Când marele savant a apărut pe scenă, mulțimea ridicându-se în picioare l-a primit cu aplauze furtivoase, cari au durat mai multe minute.

Un afș roșu lipit pe stradele Capitalei, anunță că noi ne vom aduna aici ca să plângem, să oftăm. Nu ne-am adunat nici ca să plângem, nici ca să oftăm, nici ca să aruncăm și să semănăm cuvinte de ură ori de răz-bunare.

Nu facem nimic din toate acestea, fiind-că este vorba de dreptul nostru.

Pornirile sentimentale se îndreptă către lucruri, pe care nu le-ai avut, și pe cari n'ai dreptul să le ai. Dar noi vorbim aici de un drept, pe care l-am avut și avem dreptul să-l avem.

A avea o țară nu înseamnă ca să ai răspândiți acolo funcționarii cu apucăturile lor rele; a avea o țară înseamnă să ai pe toți aceia, cari muncesc pământul în mod pacinic, a avea toate acele suflete curate, și dacă este așa, noi avem Basarabia. Pământul acela dintre Prut și Nistru este pământ românesc în ori ce colț de asupra cărui plutește însă ca o iazmnă o stăpânire streină.

Noi nu suntem umiliți pentru perderea Basarabiei, căci n'am pierdut-o ci ni s'a răpit. Face o legătură între împrejurările în cari au pierdut francezii Alsacia și Lorena la 1871. La 1812. România nu era, nici măcar nu se prevedea că va fi țărișoara aceasta de astăzi. Erau în acea vreme boeri, cari s'au bucurat timp mai mult sau mai puțin de stăpânirea creștină și peste Prut. Ceva să mai mult. În acele timpuri erau despărțiți în două tabere. Aceste împrejurări fac ca nouă să nu ne fie rușine de această pierdere, ci să simțim durere.

Avea noastră este și mai puternică, fiind-că or-cât am răscolit acele timpuri, nu găsim un nume pe care să-l slăvim, înaintea cărui să ne plecăm genunchii, un erou în persoana cărui să se rezume durerea noastră.

În toată Moldova nu s'a găsit în acea vreme un singur boer, care să întrupeze pe acest erou național. Când astăzi s'au făcut slujbe în biserică, noi n'am știut pentru cine le facem. S'au făcut în unele părți pentru feciorii din Basarabia morți în pustiiile Asiatice ca să scoată din noroiu un steag, pe care

fi lui l'au lăsat să se terfelească. Aceiași durere o are și Suedia, care, când a pierdut în același an cu noi Finlanda, la 1812, nu poate rosti astăzi un nume de care să fie legat un act de eroism săvârșit în această împrejurare.

Nouă ni s'a răpit Basarabia în timpul când nu exista o Românie, când nu exista o clasă stăpânitoare, care să reprezinte toată mândria neamului, cultura națională și spiritul acelei vremi. Noi n'am suferit această pierdere de pe urma înfrângerii noastre, ci de pe urma înfrângerii Turcilor. Rușii au smuls pământ, în loc de recunoștință, de la cei, cari i-au ajutat să câștige o biruință aproape pierdută.

Să fim mândrii că am pierdut ceea-ce am pierdut, nu fiind biruiți, ci printr-o greșeală. Ori, un popor plin de energie, a cărui bază este munca, cari nu privește spre alt cer decât al idealului, poate îndrepta cri-ce greșală.

Basarabia noastră, să n'o așteptăm de la Rusia liberală, căci un popor conștient nu ingenuche, nu cere de milă dreptul său.

Un popor își câștigă dreptul pierdut prin avântul nebiruit al sufletului lui și prin mâna armată. În sufletul lui trebuie să sălășlească durerea de urgia trecutului și să răsără speranța viitorului.

În culori aprinse descrie pe țărani din Basarabia, cari s'au măcar fericirea ca să asculte în limba strămoșilor lor slujba religioasă.

«Dacă astăzi durerea aceasta a găsit atâta răsunet, când sus nu pătrunde după cum trebuie, iar jos unde sunt cei mai curați, cei mai harnici oameni, domnește întinerie, ce va fi atunci când mii de mii se vor trezi, se vor ridica la glasul conștiinței naționale. Când un neam întreg va învia atunci, ne vom întreba pe ce drum a dispărut străinul.»

Conferința d-lui Iorga a fost foarte des întreruptă de aplauze puternice. D-sa a atins în nenumărate rânduri culmi înalte de avânt.

Când a eșit din sală, numerosul public i-a făcut ovațiuni până în calea Victoriei.

În Brăila.

Serbarea de doliu cu ocazia Centenarului Basarabiei, a avut un mare succes la Brăila.

De dimineață magazinele caselor particulare și băncile au arborat drapelul tricolor cernite.

La orele 11 a avut loc un Te-Deum la Catedrală, oficiat de protoreul județului.

În urmă s'a format o procesiune în fruntea căreia se afla mai multe societăți particulare cu drapel cernite, care a mers până la statuia lui Traian, unde s'a depus o coroană de stejar.

Au vorbit d-nii Atanase Popescu, fostul director al liceului și Petre Zecu, avocat.

La orele 1 și jumătate procesiunea s'a terminat.

După amiază la orele 5 a avut loc un festival la teatrul regal. Au luat cuvântul mai mulți oratori vorbind despre Basarabia și se va recita bucăți cu subiect patriotic.

În Iași.

Cu ocazia Centenarului Răpirei Basarabiei s'a oficiat la Mitropolie, un Te-Deum. Serviciul religios a fost făcut de cătră arhierul Antim Petrescu.

După terminarea serviciului religios, studenții în frunte cu profesorii universitari s'au dus în piața Unirei, unde d. Xenopol, dr. Bogdan, căpitan Paladi și Dăscălescu au ținut cuvântări ocazionale.

S'a făcut apoi o manifestație ostilă în fața băncii Ermacov, unde nu se arborase drapelul îndoliat.

Manifestanții s'au despărțit apoi în liniște.

În Ploiești.

Comemorarea răpirei Basarabiei s'a efectuat la 5 și jumătate printr'un festival al Liget culturale dat în Cooperativă.

Au ținut cuvântări ocazionale preotul Gh. Chirică și d. Munteanu Rîmnic.

A urmat apoi cântece patriotice executate de corul liceului.

Ziarele.

Unele din ziare au apărut la 16 Maiu încadrate în negru. «Dimineața»

are pe pag. 1 un tablou frumos, Un cazac cu cniut în mână, fluros și amenințator răpește o fată fecioară. ferecată în cătușe, (Basarabia), iar mama (Moldova) să tângulește cu amar după ea. Din reviste remarcăm «Flacăra» și «Ramuri», cari se ocupă în special cu centenarul. Despre ace- te în nrul viitor.

Epilog la expoziția de vite din Brașov.

București, Mai 1912.

— Fine. —

Ținerea vitelor s'a îngreunat și scumpit — de cine și prin ce? Fânașele nu s-au spart și nimic prin înținderea agriculturii — s'a lăsat cultura trifoiului roșu iar fabricile de zahăr cu enormele lor cantități de borhot și fabricile de spirit cu lăturile lor ar fi trebuit să dea o desvoltare mare creșterii vitelor de tot soiul. În acest colț de țară este patria *bivolului*, care merită încă a fi încurajată și susținută și apoi în codrii seculari ai satelor săsești și românești era în us îngrășatul porcilor la ghindă și la jir pe un preț aproape derisoriu și fără nici un fel de sacrificiu. Pe lângă cârdușii imense de porci grași, ce veneau toamna cu mii de la Români, mai erau alte mii și mii de porci grași produși și îngrășați în localitate, cari dădeau carne și slănină lor destul de ieftină, de care vara și iarna profitau toate straturile și clasele populației indiferent de naționalitate și confesiune. Apoi nenumăratele cârduri de oi ce scoborau toamna din munții Țării și ai Transilvaniei cu brânza lor, lănușurile, unturile și pieile lor și pâstrama *botoaselor* date la zahlanale alimentau industria săsească a breslelor; între altele în Brașov erau la 100 de postăveri și flanelari, răzuitoare apoi *curelari*, tâlpari, tăbacari, argășitori, coșcari etc., toți oameni cu stare și de considerație în craș, la biserică, comună, școală etc. plus slugile și calfele cele multe ce le hrăneau ei.

Azi ce vedem? Acordându-se premii de 420 coroane pentru iepuri de mosc—*Kanikel*— pentru care noi românii nici termeni nu avem în limbă, egele ca pentru *bivolulele lăptoase* — și într'un județ cu grandioși munți cu pășuni delicioase alpine — nici un singur model de stână, nici un studiu s-au vre-un crochiu de stâni ori măsuri de ameliorarea pășunilor alpine ori de ameliorarea regimului de producțiune a stâni. Râșnovul, Vulcanul, Codlea, Avrigii, Tâmbaciu, Brașovul, Cîsnădia— doar au munți întinși și bogate pășuni alpine!

Guvernul ne îmbuzlește cu dragostea cătră iepurile de casă, ba bine că nu l-a propagat și pe câmp, și trinite sau încurajază trimiterea vitelor crescute pe pustele ungare din comitatele Bichig, Tolna, Arad, cele dela munte etc, și îndeamnă pe crescătorii de porci să cultive rasa de porci englezesti, de *grăsime* rasa de Yorkshire, care este o rasă de grăsime nu de carne — cum din eroare se zice — apoi pînăbă pe săsoaicele simple să vadă lăptăria în faliment cea cu rașinării de 150 cai putere și care a scumpit atât de mult laptele și vînta muncitorului la sate și orașe.

Debu-eul ei în unt este la Sighișoara, Mediaș, Sibiu etc, adică tot la noi.

Statul cu *bivolăria* sa model dela Șercaia și vitele sale de rasă de pe Jermenele sale model de pe Țara Oltului lufințate cu mare alaiu pentru îmbuzățirea vitelor în țara muntoasă a Ardealului — a stat cu ele deoparte și nici că le-a arătat. Țăranii sași au fost multumii, că în loc de a le arăta pe acestea și cum se țin ele, le-au arătat statua lui Arpad de pe Tâmpa. Despre caii de povară de Pinzgau — țărani simpli ziceau, că pentru cei din Țara Băresei, ca să umble pe drumurile împetrite și pe șesul neted, se vor potrive — dar nu pentru ei și pentru umblat pe dealurile lor. Acela nu face parale.

Despre încercările de încrucigare a oilor turcane cu Persiane, pentru a produce *miul de Astrahan* și a oilor de *Frisia* cu oile țigăle ale d-lui G. Stephanii din Feldioară — nu avem multe de zis; cu tăbăcirea peilor acestora doar de nu se vor procopsi argășitorii sași. Secțiunea gălților era poate cea mai instructivă și folositoare între toate. Cu porcii aproape goași și cari aproape că nu pot umbla pe picioare — de rasa Yorkshire și carnea este numai unsoare — țărani ardeleni nu se va procopsi — numească-se ei Specksachs — secuii ori Români. Lor le trebuie un porc mai sprinten și mai bun de carne pentru alintarea casei lor proprii.

Ion de pe Văcărea.

Ravagiile potopului.

E înfloritor tabloul, ce-l oferă localitățile bătute de furia potopului, care n-a lăsat în urmă- i decât mizerie, desnădejde și lacrimi. Și-apasă cu atât mai greu această lovitură a sorții asupra comitatului Caraș-Severin, cu cât pagubele cauzate de cele două potopuri din 1910 se simțeau încă greu în acest comitat, înaintea deslănțurii acestei noi furti a naturii, care până acum — după cât își aduc oamenii aminte — n-a fost întrecută de alta. În timp de trei ani, o a treia bătae a lui Dumnezeu împrăștiie nădăjdiile bietilor nenorociți și face să se aleagă *nimic* din tot avutul lor.

Despre ravagiile potopului mai primim următoarele amănunte:

Comunele *Cebza* din cercul Paradan și *Macedonia* din cerc. Mодоș s-au scufundat cu totul în valurile Timișului, care revărsându-se a cuprins întreg ținutul, având aspectul unei mări. Oamenii, ca să scape de furia valurilor, și-au suit prin poduri și pe copacișe tot avutul: gălțe, vite etc.; dar în zadar. Casele se prăbușiau ura după alta, îngropând în dărămături averi și vieți. Cu toate acțiunile de salvare ale miliției, valurile poartă o mulțime de cadavre omenesti, vite moarte, mobile etc. Se crede, că peste 80 persoane și-au găsit moartea în apă. Soldații mai scapă cu luntrile ici-colo pe câte un nenorocit, care și-a găsit mântuirea pe câte-un arbore. Sămănăturile pe-o întindere de 50.000 jugăre au fost distruse și stau sub apă.

Comuna *Petromani* e acoperită de un strat de apă de 2 metri și jumătate. O mulțime de obiecte și vite au fost răpite și duse de apă. Populația își caută adăpost prin comunele învecinate. Tot în starea aceasta se află și comuna *Ghilad*. O mulțime de case au fost prăbușite și mai multe persoane înecate în comuna *Varadin*. Aceași soarte au avut-o și alte multe comune din acest comitat. Despre nenorocirea îndurată de lugojeii primim următoarea corespondență:

Lugoji, 29 Mai 1912.

După două ruperi de nori prin cercul Teregovei râurile din comitat: Timișul, Bageiul, Nera și Bărzava învăliră biet Bănatul în furioasele lor unde!

În după-ameaza primei zile a Rosaliilor, Lugoju era deja amenințat de o cutropire a valurilor, cari se împrăștau prin stradalele lui. Cătră seară stradalele cele mai aproape de furiosul Timiș se umplură de apă. Strada comitatului, Nedelu, Udrea, Faur, Varleria, Eugen, apoi Tunei, Ivoară, etc. — locuite mai ales de Români — chiar piața Isabela, stradale Huniade Corvin, Szecheni, dimpreună cu frumoasele cafenele Corzo, Amigo, Rolal etc. erau pline de apă! Pivnițele mari cu articii comerciali erau inundate de grozăvia de apă! Aproape în toate bisericile din Lugoji, afară de cea ortodoxă română, pătrunseră valurile apei. Stabilimentul electric a fost stricat. Intunerecul domnia în întreg orașul. Noul pod de beton, ce era să fie predat în 1 Iulie, a fost rupt și prăbușit de furia valurilor; tot așa și cel economic. Lumea se tânguia, sbiera, țipa, și-și căuta mântuirea vieții.

Nu mai era vorbă să scapi avere, ci numai viața!

Comitele suprem, d-nul Dr. Z. Medve, ajutat de vicecomitele A. Isselkuta și protonotarul Z. Talajdi au luat din bună vreme cele mai strajnice măsuri pentru adăpostirea celor fără cămine. Primarul orașului, d-nul Dr. Dim. Florescu și protonotarul Dr. Baltescu au cerut ajutorul honveziilor și artileriei, cari împreună cu poliția și jandarmeria au scăpat din ghiarile morții multă lume. Locotenentul *Chiticean* scăpă de la moarte sigură pe 7 bulgari. Ilustra-soție a comitelui suprem a pus la dispoziție celor lipsiți și flămânzi vestmintele și hrana de lipsă. Casa comitatului, edificiul justiției și cel de finanțe, spitalul și unele edificii școlare și cazarmele au devenit adevărate asile pentru cei nenorociți.

După datele statistice, s-au dărâmat 289 case, au rămas fără adăpost 1890 familii cu 8729 membrii familiali! Numai în Lugoji! Paguba, ce o îndură orașul însuși, se urcă peste 800.000 coroane, iar a privațiilor preste un milion de coroane.

Comitele suprem s-a și îngrijit de primul ajutor. Ministrul president a deus deocamdată la dispoziția comitelui suprem suma de 20.000 coroane, asigurându-l că va ajutara în mod loial și echitabil din partea statului pe cei nenorociți. Asemenea și secretarul de stat, d-nul Em. Iacoby, a promis tot sprijinul său.

Trenurile spre Orșova și Iia-Murășană au fost împedecate în mers.

Abia a treia zi a început să scadă apa. Acum se recer pompe! Dar nu-s se așteaptă dela Timișoara și Seghedin.

Afară de orașul Lugoji au mai suferit pagube mari comunele Reșița, Denta, Coșteul, Silha, Lugojeul, etc.

Sperăm, că atât statul cât și societatea va sări într-ajutorul celor nenorociți!

C. J.

De două zile începând *amenință* cu *reversare* și *Dunărea*. Pentru prevenirea acestui pericol s-au luat însă toate măsurile de lipsă posibile.

Altaeri a avut loc un consiliu ministerial, care s-a ocupat exclusiv numai de ajutorarea celor năpăstuiți de potop. Ministrul de honvezi a dispus telegrafice, ca toți rezerviștii — de pe teritoriile băntuite de potop — chemați de prezent sub arme, să fie concediați.

ȘTIRI.

— 18 Mai 1912.

Centenarul lui G. Bariț. Implicarea primei sute de ani dela nașterea învățatului, corectului și modestului Gheorghe Bariț s-a serbat în Sibiu prin un serviciu divin solemn, celebrat Sămbătă în biserică gr. cat. română prin protopresbiterul Nicolae Togan, asistat de preoții Agărbiceanu din Orlat și Pantea din Ocna. S-a oficiat sfânta liturgie și apoi parastas pentru odihna sufletului marelui apostol Bariț. A participat la acest act solemn I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Mețianu însoțit de P. C. Sa protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, apoi reprezentanți ai comitetului central al „Asociațiunii” și al băncii „Albina”, elevule institutului de fete al „Asociațiunii” cu profesorele lor și alt public. După terminarea serviciului divin în biserică, s-a cetit o scurtă rugăciune și la mormântul fericitului G. Bariț. Serbarea s-a început la orele 10 și la 11 și un sfert a fost terminată. — T. R.

Duminecă și-a desvoltat d-l O. Goga în fața unui publicales interesanta d-sale conferință despre «Rolul pressei la noi». Venitul considerabil s'a adăugat la fondul ziaristilor.

În ajutorul celor nenorociți. La apelul publicat în ziarul nostru s'au mai făcut următoarele contribuiri. Pentru nenorociții din Brețc și Tășnad dl Nicolae *Racoția* 50 cor., maior N. *Chintoianu* și soția 5 cor.

Pentru nenorociții din valea Almașului (comit. Cluj) dl Teodor *Sămpetrea*n din Brașov 20 cor.

În total au intrat la redacțiunea ziarului nostru până astăzi 125 cor., dintre cari s'au expedat la adresa curatorului bisericii gr. cat. din Bungardul săsesc 35 cor., la adresa părintelui Emil Caliman în Brețc 45 cor., la banca „Vulturul” din Tășnad 25 cor., și la banca „Economul” din Cluj pentru nenorociții din valea Almașului 20 cor., pentru a-i împărți între Români năpăstuiți.

Reuniunea română de înmormântare din Sibiu, precum aflăm, a înmulțit de sărbătorile Rosaliilor avutul național, cumpărând zilele acestea fostul deposit al institutului de înmormântări, Fritz W. Elges, bogat sortat cu toate souirile de obiecte trebuincioase la înmormântări, cum sunt: două cără (dricuri) funebre, între cari unul închis cu sticlă și cu 4 felinare, sicriuri, felinare funebre, cununii, acoperitoare, sicriuri de metal și de lemn pentru transportarea morților, cu închizătoare ermetice etc. etc. Venitul curat al acestei prime întreprinderi românești de acest soi în Sibiu este destinat înmulțirii fondului Azilului pentru adăpostirea neputincioșilor și pentru orfanii noștri scăpați. Reuniunea va efectui cu prețuri convenabile înmormântări de clasa I, II și a III. Pentru depozit Reuniunea va deschide după toată probabilitatea prăvălie în strada Quer (Poplăcii mici) peste drum dela salonul de bărblerie Ioan Roman. Foștii membri ai Reuniuniunii se vor înmormânta cu reduceri însemnate.

Pentru fondul ziaristilor s'au mai făcut din prilejul festivalului Bariț următoarele contribuiri: Dl maior N. *Chintoianu* și d-na 5 cor., părintele *Petru C. Debu* (Brașov) 3 cor.

Concurs. Pentru ocuparea unui post de profesor ordinar la școala civilă de fete cu internat și drept de publicitate a Asociațiunii, se publică concurs până la termenul 30 Iunie n. 1912. Concurenții să-și înainteze cererile până la termenul indicat comitetului central al Asociațiunii în Sibiu (Nagyszeben), Strada Șaguna, Nr. 6, însoțite de următoarele documente: 1. certificat de botez, 2. document despre cvalificațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de profesori ordinari la școalele civile, cu pregătire specială pentru limbi și istorie, 3. document despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acuma, 4. să dovedească că știu perfect limba română în vorbire și scriere.

Concurentul ales va avea să observe dispozițiunile Statutului de organizare al școlii (care se poate primi dela direcțiunea școlii pentru suma de 30 fl.). Profesorul, până când e provizor, primește salariul anual K 2000 — în rate lunare anticipate și K 300 — bani de evartir, în rate trei-lunare anticipate. Devenind definitiv primește salariul anual K 2530 — și bani de evartir K 600 —, dacă proxima adunare va aproba deciziunea comitetului central privitoare la adausul de scumpete de 15% după salariul fundamental de K 2200 —. 5 evincvenale à K 200 — și drept de pensie la fondul regnicolar al statului, unde va achita taxele prescise. Cererile intrate după termin nu vor fi luate în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în 11 Mai 1912. — Andreiu *Bărsescu* m. p. prezident. Oct. C. *Tăslăuanu* m. p. secretar.

Cununie. Basiliu Fărcascan și Vasiliu Popa invită la cununia fiilor lor Letiția Simeon ce se va celebra la 2 Iunie a. c. în biserică gr. cat. din Hășdate. Hășdate—Măhaci.

Pentru votul universal. Eri a avut loc în Praga o întrunire a socialiștilor, în care s'au discutat între altele și evenimentele din Budapesta. Referentul adunării, dr. Soukoup a declarat că și social-democrații chei vor întreprinde în curând aceeași agitație viș pentru triumful votului universal. După întrunire a avut loc o impozantă manifestație pe stradă.

Știința de biserică. Comitetul parohial din Deda invită la actul sfintirei bisericii care se va celebra prin Excelența Sa I. P. Sf. Domn Ioan Mețianu arhiepiscopul și metropolitul, la 20 Mai v. (2 Iunie n.) 1912, (Dumineca tuturor sfinților) precum și la toate festivitățile împreunste cu acest act.

Programul festivităților: Sămbătă la 19 Mai v. (1 Iunie n.) ora 4 p. m. sosirea și primirea Excelentei Sale la gara din jos (Deda Megállóhely). La ora 5 p. m. Vecernie împreună cu priveghiere în biserica veche.

Duminecă în 20 Mai v. (2 Iunie n.) începutul serviciului divin la 8 ore dimineață; la liturgie va cânta un cor din Seminarul Andreian din Sibiu, sub conducerea prof. T. Popovici. La ora 1 p. m. banchet în salele edificiului școlar. La ora 4 p. m. dansuri naționale în curtea școlii. Sara la orele 8 concert.

Știri mărunte. Din New-York se anunță: Vasul francez «Hudson» s-a ciocnit în port cu vaporul «Vorwind». Cel dintâi, suferind avarii mari — după ce au debarcat toți pasagerii — s-a scufundat.

În comuna Găinari din comit. Făgărașului băntue de câteva zile tifusul Până acum s-au ivit vre-o 13 cazuri de boală, dintre cari două au fost mortale.

În comuna Savary (Franța) s-au prăbușit alaltănoapte două case, îngropând în ruine pe cei dinăuntru. Vecinătatea, care a sărit în ajutorul nenorociților, a scos de sub dărâmături 6 morți și 5 grav răniți.

Din raportul oficios al recensământului statului francez, reiese, că numărul celor născuți în anul 1911 este de 742.114, iar al morților de 776.933. O creștere deci în anul 1911 de 34.869.

Din Brașov și Țara-Băresei.

Producție școlară. Corpul învățătoresc dela școala primară centr. gr. or. română de băieți și de fetițe din Brașov, va aranja *Duminecă, în 20 Maiu st. v. 1912 la oarele 3 p. m.* cu elevii și elevule acestei școale o producție cu următorul program:

1. Cuvânt de deschidere. 2. Rugăciune de C. M. Cordonean — corul școlariilor. 3. a) Cătelesul, poezie declamată de o fetiță din cl. I. b) Bătrânul și copilul, poezie declamată de un băiat din cl. II. c) Cântec de seară, poezie declamată de o fetiță din cl. II. 4. Țara mea are de D. G. Kiriac — corul școlariilor. 5. a) Despre meserii, trialog, predat de 3 elevi din cl. IV. b) Țiganul și găștele

și Țiganul și ceapa, declamate de 2 băieți din clasa III. 6. Coruri școlare. 7. a) Pe urmă sezi, anecdotă de Speranță, declamată de o fetiță din cl. III. b) Legenda tătăiții de E. Pitiș, decl. de o fetiță din cl. V. c) Invățătura, teatrolg, predat de 4 elevi din cl. V. și VI. 8. Pe-al nostru steag de C. G. Porumbescu — corul școlariilor —

Producția se va da în sala festivă a gimnaziului nostru românesc și publicul e rugat să contribuie câte 10 bănuți de persoană pe seama fondului pentru excursii școlare și pentru scheopticon.

Dela magistratul orașului primim spre publicare următoarele: Din fundațiunea Contra-Admiralului baron Bernhard Wüllersdorf Urbair sunt a se împărți în anul 1912 două ajutoare de câte 140 coroane pe seama soldaților de marină, cari în decursul serviciului lor activ la marină și-au atras vre-o scădere și din cauza aceasta au fost dimisi din serviciu activ fără să aibă drept de-a pretinde vre o proviziune. Cel îndreptățit să fac deci atenți și se provoacă a-și prezenta rugărilor lor provăzute cu documentele corespunzătoare la comanda ces. și reg. pentru întregirea cercului de marină din Triest până la 1 Iulie 1912. Condițiunile concursului se pot vedea până la termenul de sus în fiecare zi dela 8—12 oare a. m. în despărțământul magistratului orășnesc pentru afacerile militare.

În Elite Proiectograf se va reprezenta Sămbătă și Duminecă următorul program: Istoria unui sărut. Colivia de aur. Pedapsa meritată. Vagabondul și Ursu. Tobias incăpăținat. Riporterul răutăcios.

Oarele de oficiu la magistrat și poliție s'au fixat pentru lunile de vară (1 Iunie—30 Sept.) dela oarele 7 dim. până la 1 p. m.

Azi și în fiecare zi concertează în cafeneaua Dreschler — urmaș de aici. Albert Roth, solist și primaș și fratele lui Wilhelm, virtuos în «tărogat» cu întreaga lor capelă de muzică.

Restaurantul Suciu. Atragem atențiunea publicului românesc asupra restaurantului *Suciu*, aflător în partea cea mai frumoasă a Brașovului, pe promenada de jos. aproape de centru. Restaurantul este locul de întâlnire al Românilor din Brașov și jur. Mâncări și beuturi bune și cu prețuri ieftine.

Act de recunoștință.

Cu prilejul convenirii noastre sociale din 12 Mai n. 1912 am primit, parte oferte, parte suprasolviri, precum, urmează: Ioan de Preda, avocat, Ioan Ursu de Margine, inginer de comasație, câte 5 cor., Dr. Ilie Iancu, medic, Constantin Pop, funcț. la «Albina», câte 3 cor., Dr. Victor Raicu, avocat, T. Popovici, prof. sem., Sim. Simoneti, măsestru pantofar (Săliște), George Borzea, paroh (Coveș), Petru Bota, croitor, Nic. Bratu, proprietar de tipografie, Vasilie Ban, cismar, Ernil Borcia, redact. «Bobănaclor», câte 2 cor., Dr. Boeriu I. cor. 50 fl., Victor Păcălă, prof., Ars Bunea, secretar, P. Tincu, D. Mohan, A. Bena. A. Odor, funcț. la «Albina» I. Petrașcu, croitor, E. Petruț, măsar, I. Banciu, casear, Il. Hociotă, catihet, A. Cosciuc și A. Popovici, prof. sem., I. Precup, contabil, Dr. I. Voina, secretar, N. Neamtu, funcț., câte 1 cor., N. Banciu, măsar 60 bani, P. Simion, librăru 50 bani, Iosif Cabdebo, Il. Roșca, N. N. Oprea Stelea, v. not. com., câte 20 bani, iar cu palaria «D-zeu vede», purtată dela om la om prin subscrisul prezident s'au adunat cor. 19.20.

Din venitul curat am transpus fundațiunii ziaristilor români, prin mijlocirea secretarului Ioan I. Lăpădat, cor. 50, traților nenorociți prin *golop* din *Solnoc-Doboca*, prin mijlocirea preotului Ioan Rotariu din Matei, cor. 25, în speșele de tipar ale compoziției «Măestri și plugari» de A. Bena cor. 25, fondului Șaguna cor. 19.20. fond. de 20 bani pentru hală cor. 25, fond. Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace cor. 20, fond. jubilar N. Cristea cor. 15, fond. expoziției jubulare cor. 10.80 și fond. expoziției anuale cor. 12.

Îndrăsnii a aduce cele mai calde mulțămite tuturor acelora, cari și de data aceasta ni-au întins mână de ajutor spre a fi folositori obștei noastre și spre a contribui la întărirea clasei de mijloc.

Din ședința comitetului «Reuniunii sodălilor» români din Sibiu», ținută la 17 Maiu n. 1912.

Victor Tordășianu Ștefan Duca prezident. notar.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu — Branisce & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Brotea.

Novitate de apă minerală.

Aduc la cunoștința on. publicului, că am pus în circulație apa de jod a izvorului „BÉLA“ din Zajzon, care se află la toate farmaciile, drogerii, și prăvălii de coloniale.

Despre puterea de vindecare a apei Hanko Vilmos și Dr. M. Hantz medic suprem comitatens a declarat că apa izvorului „BÉLA“ din Zajzon se pot recomanda la turburarea schimbului de materie la anemie, boale de singe, oftica, la cataracta organelor de respirație și nutremânt, la reumatism și podagră și la boale de rănichi.

Conținând jod e foarte bună la copii și tineri. Amestecată cu vin este o beutură răcoritoare. Fiind Zizinul aproape de Brașov sunt în stare a vinde sticla cu 10 fileri cu adusul acasă.

Comandele se execută încă în ziua aceea. Magazinul central și manipularia fântânei

Plata boilor Nr. 3.

Telefon 469.

Cu toată stima: **Ladislau Schuster,**
manipulantul apei minerale.

!! Medicament de un efect fără pereche contra boalelor colice la cai !!

Invenție senzațională!

Patentat cu Nr. 3956. **ANTICOL.** Scutit de lege Nr. 141.

Medicament de un efect fără pereche contra boalelor colice la cai. Cu medicamentul **ANTICOL** speranțele de doi ani care s'a făcut la reg. I. de husari sau verificat adevărându-se că nu există un medicament care să sisteze mai curând și mai sigur colica, căci în fiecare cas **după o singură doză boala a încetat cu desăvârșire.**

O doză care conține 2 porțiuni de **ANTICOL** costă 4 cor., 4 doze 8 cor., 6 doze 12 coroane

Se poate comanda la inventator:

Laboratoriul de „ANTICOL“.

Mayer Ignácz veterinar suprem reg. Brașov.

Reg. I. c. r. de husari

Recunoștință

Subsemnatul am găsit că medicamentul inventat și compus de Mayer Ignácz veterinar suprem de cerc reg. în contra înbolnavirilor de coleră, este folositor, aplicându-l atât la cai mei proprii cât și la cai regim. și obținând rezultate surprinzătoare. De aceea atât pentru efectul său sigur și rapid cât și pentru forma sa ușoară de manipulat, îl recomand cu toată căldură

Lătitze, colonel m. p.
Ca intrăgire a recunoștinței de mai sus, îmi au libertatea a publica scrisorile recente de recunoștință pe care le am în mână despre efectul cu succes al anticolului. Broșura care conține multe scrisori de recunoștință o pun cu plăcere gratuit la dispoziția amatorilor.

!! Medicament de un efect fără pereche contra boalelor colice la cai !!

In Editura Tipografiei și Librăriei „DOINA“ din Beiuș a apărut:

„FOILETOANE“

De ALEXANDRU CIURA.

Un volum elegant și bogat care va face plăcere amatorilor de o lectură selectă.

Prețul Cor. 1:60+10 b. vorto. Pentru România Lei 1:80+20 p.

Comandele să se adreseze Librăriei „DOINA“ în Beiuș (Belényes) Ungaria.

Strada Porții Nr. 51.

Nu scăpați ocazia!

Pentru sărbătorile de Paști, Rusali, sezonul de vară, a Vă aprovisiona cu haine de dame și bărbați dela firma

Frații Fischer

Brașov, Strada Porții Nr. 51.

Se pot cumpăra cele mai frumoase, moderne perdeuri de dame dela 14 coroane în sus.
Pardesiuri elegante de fetițe 10 ” ” ”
Pardesiu fin modern de bărbați Raglan 20 ” ” ”
Costume moderne 18 ” ” ”
Costume pentru băieți 12 ” ” ”
Costume pentru copii 4 ” ” ”

Atragem atenția On. public asupra firmei.

166,8—50.

Strada Porții Nr. 51.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“, se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Administrația „Gazetei Transilvaniei“.

Tot omul cum se cade

își poate procura **Haine și albituri** cu înlesnire de a le plăti lunar sau la săptămână dela cea mai veche și solidă firmă

RONAI HENRIK, Strada Mihail Weiss 22.

TELMANN BÉLA

salon de modă. Brașov, piața Francisc Iosif, Colțul dela Târgul cailor, deasupra mag. Scherg. etj I.

Confecționează cu lucrători de rangul prim din stoffe moderne

haine bărbătești

Mantale engleze de dame și costume.

Comandele din provincie se execută cu garanție, fără probă și defect.

Prăvălie nouă de mobile de fier.

Am onoare a aduce on. publicului din Brașov și jur că în str. Furculiței de jus am deschis o prăvălie de mobile de fier, care le vând cu prețuri de fabrică.

Asortiment mare în coșuri de călătorie și in mobile împletite pentru grădina.

Rog prin prezență a cerceta prăvălia mea.

Cu toată stima:

BAJOR LAJOS.

Persoanele care se bucură de credit, li se fac condiții de plată favorabile.

Georg Copony

Str. Furculiții 3. BRAȘOV, Str. Măcelarilor 4.

Uzină de lăcătușerie, instalațiuni de gaz, conduct de apă pentru iluminat electric.

Lucrează: balcoane la grădini, balustrade, grilaje la morminte, balustrade de fer și ferestri la scări, uși, obljane și orice lucrare de ferăse. — Pentru instalații electrice întocmiri complete de oțel. Conrole, grilaje pentru ferestri. — La zidiri lucrările ce cad în branșa lăcătușeriei. — Primesc lucrări a ferumina cu acetilen și oxigen. Aranjamente moderne pentru bucătării, odăi de baie, closete. Instalații moderne pentru iluminare cu gaz și unde nu se află canalizație de gaz pe stradă. Praxa îndelungată mă face destoinic a uera bine și solid. — Despre lucrul meu durabil garantez.

De minune prețuri ieftine cu toată scumpetea cea mare, la

Arnold Schapira, deposit de ginuavericale, și articole de bijuterie.

Brașov, Strada Porții Nr. 36. Binevoitți a Vă convinge, — nu silesc — pe nimeni la cumpărat. —

Atelier de reparat bijuterii și ciasornice

— Serviciu ieftin. — Filială la CSIKSZEREDA.

Avis!

Recomand on. public

Magazinul meu cu ciasornice

din Strada neagră 24, modern aranjat cu diferite ciasornice. Mare asortiment de pendiculare. Prețuri foarte ieftine.

Reparatuni ce cad în branșa mea, le execut cu preț ieftin și garantez.

Tot odată fac cunoscut, că pentru ciasornicele reparate ce s'află la mine de un an, și nu s'a seos, deocamdată dau țeduli nouă, și nu se vinde, on. muștirii să se anunțe la mine.

Cu toată stima

1—25. **Wilh. Kamner.**

Ad. 15/1912.

De inchiriat:

Casa de sub Nr. 49 din strada Prundului. Informațiuni să pot lua dela Dl. Epitrop Andrei Lupan seu. (Cacova-de-sus Nr. 4.)

1—3.

Avis!

Onorații acționari ai institutului financiar „Măgura“ din Șimleu prin această sunt invitați a-și face vârsămintele ratelor scadente tot la institutul „Luncana“ din Mărgita (Bihar), deoarece institutul nostru actualmente se află sub înregistrare la tribunal deci nu și-a început încă operațiunile. Înregistrarea se va publica tot in coloanele acestui ziar oficial al direcțiunei.

Șimleu. la 21 Maiu 1912 n.

Direcțiunea institutului „Măgura“ din Șimleu.

Se capătă cu preț și condiții convenabile, pe lângă plătire și în rate,

masini de cusut, fabricat de rangul prim, mobile de lemn și fer, tablouri, oglinzi, ciasornice de părete și buzunar, tacâmuri de argint și china, garnituri de salon, saltele ce divan, păuzături de tot felul, bovoare, plapome, rochi, haine de bărbați și băieți și după măsură. Mare asortiment în stindarde naționale.

Szöllösy Zs.

Brașov, strada Porții 69.

In prăvălia de delicatese I. G. Eremie se caută pentru sezonul de vară o

calfă

care se posedă cele 3 limbi ce să cer.

I. G. Eremie. Brașov.

Nro. 514 1911
a. f. c. sc. d.

Publicare pentru esarendare de domeniu și moară.

In cancelaria subscisei comisiuni administratoare in Naszód la 10 Iulie 1912 după amiazi la 4 care se va ținea licitațiune cu oferte scrise și închise pentru esarendarea pe 12 ani 1913—1925 a următoarelor realități din Csicskeresztur (comitatul szolnok-Noboka) proprietatea fondului central de știpendie din districtul Násăudului și anume:

1. Realitățile cuprinse în cartea funduară a comunei Csicskeresztur Nro. 124 A x nro. ordinar 1-3, 6-14- 17-19, 21-51 și anume.

a, loc de casă intravilan, curte și grădină de 9 jugăre 1547 orgi pătrate.

b, pământ arător de 140 jugăre 875 orgi pătrate cu sămănătură de toamnă de 100 mierre mari de grâu din anul 1912.

c, loc de cost de 55 jugăre 971 orgi pătrate.

d, locul de vite de 4 jugăre a cărei cultivare sa sistat.

e, pășune de 187 jugăre 1381 orgi pătrate.

f, pământ nefructivar de 35 jugăre 1523 orgi pătrate: case de locuit cu edifice economice.

g, 15 curialisti cuprinși în cărțile funduari din Csicskeresztur Nro. 2, 14, 19, 39, 55, 66, 67, 68, 75, 85, 106, 129, 137, 138, și 139 dintre cari 14 sunt datoriti presta cu alimentațiunea proprie pe an fiecare câte 90 zile de lucru cu palma, tot asemenea la locuitori din Csicskeresztur, cari stau cu fondul în legătură de contract și prestează 5 câte 90 zile de lucru cu palma, alții mai puțin și îndeplinesc alte lucrări.

h, dreptul de vânat și pescuit. Prețul de esrigare ca arândă anuală e statorit cu 10000 coroane

2, Moară de farină cu 5 porți dimpreună cu realitățile ținătoare de dânsa luate în cartea funduară Nro. 124 sub Nrii. tipografiei 185, 186, 187 și 188.

Prețul de strigare ca arândă anuală e statorit cu 2000 coroane

La ofertele scripturistice lichise sunt de a se alătura ca w diu în bani gata 10% dela prețul de strigare.

Oferentul are se declara înofert că cunoaște condițiunile de licitațiune și de contract și se angajă a le îndeplinesc.

Condițiunile de licitațiune și de contract se pot vedea în cancelaria fondurilor în oarele oficioase.

Dela comisiunea administratoare de fondurile centrale școlastice și de știpendie din districtul Násăudului.

Naszód la 4 April 1912.

Prezident: Dr. Demetriu Ciuta m. p.
Secretar: Dr. Nestor Simon m. p.

1—3.